

Islamiska staten

– En terrororganisation eller en stat?

Abstract

Första steget till att lösa ett problem är att förstå problemet som ska lösas. Det kan tyckas självklart, men alarmerande nog har USA:s president i uttalanden om Islamiska staten visat hur världens mäktigaste militärmakt misslyckats grundligt i sin analys av gruppen. Och den analysen har sedan legat till grund för den strategi de har valt att bekämpa Islamiska staten med. I den här komparativa studien ritas ett ramverk upp för att analysera skillnaderna mellan Islamiska staten och al-Qaida utifrån begreppen *terrororganisation* och *stat*. Sju kriterier omvandlade till frågor positionerar grupperna som antingen stat eller terrororganisation, och av sju ställda frågor överensstämmer grupperna bara på en.

Grupperna är alltså vitt skilda till sin natur och kräver därför olika strategier. Baserat på resultaten från undersökningen ges övergripande förslag på hur Islamiska staten bäst bekämpas, då gruppen har långt fler likheter med en stat än en terrororganisation.

Nyckelord: terrorism, terrororganisation, jihad, islamiska staten, isis, isil, daesh, al-qaeda, al-qaida.

Antal ord: 7497

Innehållsförteckning

1	Introduktion	1
1.1	Inledning.....	1
1.2	Syfte & frågeställning	1
2	Teori	3
2.1	Tidigare forskning.....	3
2.2	Teori	3
2.2.1	Begrepp: Terrororganisation	3
2.2.2	Begrepp: Stat.....	5
3	Metod	6
3.1	Val av metod & jämförelseobjekt	6
3.2	Val av teori & material.....	6
3.3	Operationalisering	7
4	Undersökning: al-Qaida	8
4.1	Bakgrund	8
4.2	Begrepp: Terrororganisation	9
4.3	Begrepp: Stat.....	11
5	Undersökning: Islamiska staten	13
5.1	Bakgrund	13
5.2	Begrepp: Terrororganisation	14
5.3	Begrepp: Stat.....	17
6	Jämförelse av resultat	20
7	Analys & slutsats	21
7.1	Analys & slutsats.....	21
8	Referenser	23

1 Introduktion

1.1 Inledning

“ISIL is a terrorist organization, pure and simple. And it has no vision other than the slaughter of all who stand in its way” (Obama, 2014).

Hur Islamiska staten (härifrån benämnt IS) ska hanteras har föga förvånande varit högt uppe på tapeten både politiskt och medialt det senaste året, och frågan lär bara bli hetare. Som all problemhantering måste även den av konflikter utformas utifrån en förståelse av problemet som ska hanteras, och här har det minst sagt haltat. Diskussionerna har gått varma om IS är förenligt med islam eller inte, hur de uppstod och vad de ska kallas. Islamiska staten? ISIS? ISIL? Daesh? Den sista frågan må verka banal, men är symptomatisk för den mest grundläggande av alla de frågeställningar som omger IS, nämligen: Vad *är* IS? Är det en terrororganisation, eller är de, som de själva utger sig vara, en stat? Det är enligt oss den mest basala av de frågor som måste besvaras innan ett adekvat motmedel kan designas och appliceras. Citatet ovan är hämtat från ett uttalande av USA:s president Barack Obama. Det fångade i sin absolutism vår uppmärksamhet mitt i all den här debatten, och vi ville försäkra oss om att befälhavaren för världens mäktigaste militärmakt inte hade fått det om bakfoten.

1.2 Syfte & frågeställning

Syftet med den här uppsatsen är att bidra till förståelsen, och därmed bekämpningen, av IS. Vi tror att många världsledare väljer att kalla dem för en terrororganisation i rädsla för att legitimera vad som ganska uppenbarligen är mer än så. Vi tror också att rädslan att kalla ett äpple för ett äpple lägger krokben för försöken att motverka just den grupp de absolut inte vill skänka någon legitimitet. Vårt syfte är dock inte att uppmana världens politiska ledare att erkänna IS som stat och behandla den som vilken som helst, tvärt om. Vi vill undersöka om det finns skillnader mellan organisationerna eftersom de benämns och bekämpas likadant. Men är de egentligen så lika?

För att kunna genomföra jämförelsen har vi definierat vad som utgör en stat och vad som utgör en terrororganisation, och utifrån dessa utvärderat västvärldens förra antagonist, al-Qaida, och dess nuvarande, IS, utifrån frågeställningen:

- *Förstås IS bäst som en terrororganisation likt al-Qaida eller som en stat?*

2 Teori

2.1 Tidigare forskning

Eftersom vi vill undersöka hur väl IS passar in på definitionen terrororganisation så kommer arbetet i en bred mening att tillhöra den omfattande litteraturen som analyserar fenomenet terrorism (Wojciechowski, 2013: Richards, 2015: Neumann, 2009). I en snävare mening så tillhör uppsatsen den forskning som redan finns om IS och al-Qaida (såsom: Brachman, 2009: Hashim, 2014: Burke, 2013, Hoffman, 2013: Bunzel, 2015: Byman, 2014: Lister, 2014a: Holmqvist, 2015: Karmon, 2015). Men IS framfart i kombination med att de är ett förhållandevis nytt fenomen som ständigt förändras innebär att mer forskning krävs för att förstå deras natur. Vi är nämligen övertygade om att vi måste förstå vad IS *är* för något för att ha möjlighet att bekämpa den på rätt sätt. Med denna uppsats vill vi alltså bidra till att bättra på den förståelsen.

2.2 Teori

För att ha möjlighet att undersöka vilka skillnader och likheter det kan finnas mellan al-Qaida och IS så kommer vi att analysera grupperna utifrån två olika begrepp. Det första är *terrororganisation* och syftar till att undersöka huruvida grupperna kan anses vara just terrororganisationer. Det andra begreppet är *stat* och syftar till att undersöka om någon av grupperna uppfyller de kriterier som anses grundläggande för att en entitet ska erkännas som just en stat. För att göra det så kommer vi först urskilja begreppens grundläggande kriterier och sedan redogöra för vilken definition av begreppen som vi kommer att utgå ifrån.

2.2.1 Begrepp: Terrororganisation

Först ska vi alltså se hur väl al-Qaida och IS passar in på begreppet terrororganisation. Vad som är terrorism råder det dock inte någon vidare konsensus kring, varken i folkrätten eller i akademien (Wojciechowski, 2013, s. 29), men de kriterier vi utgår ifrån är så pass grundläggande att de överensstämmer med hur de flesta stater, organisationer och forskare definierar terrorism (Kiras, 2011, s. 366-367). Terrorism är också ett otroligt värdeladdat begrepp vilket ofta används för att illegitimera olika former av aktörer. Förmodligen är det få organisationer som betraktar sig själva som terrorister eftersom det skulle göra deras kamp illegitim

(Neumann, 2009, s. 6). Syftet med vår undersökning är dock inte att mäta legitimiteten hos al-Qaida och IS, utan att se vad som skiljer dem åt i förhoppningen att förstå IS bättre. Det ligger alltså ingen legitimitet begravd i till exempel begreppet ”stat”, utan begreppen bör endast betraktas som verktyg för att analysera organisationerna.

Vår definition av vad som utgör en terrororganisation härstammar från Peter Neumann och boken *Old & New Terrorism*. I den ställer Neumann upp följande kriterier som måste uppfyllas för att en gruppering ska kunna vara en terrororganisation: struktur, mål och metod. Neumann använder kriterierna för att förklara skillnaderna mellan äldre och nyare terrorism men menar att det är de tre tillsammans som urskiljer en terrororganisation från andra sociala fenomen (Neumann, 2009, s. 15). Vi kommer alltså använda Neumanns kriterier för att utvärdera om al-Qaida och IS uppfyller dem.

Det första kriteriet, *struktur*, syftar utifrån Neumanns teori till att beskriva grupperns organisering och storlek. Kriteriet försöker därigenom fånga den asymmetri som präglar förhållandet mellan en terrororganisation och dess motståndare. En terrororganisation behöver enligt Neumann asymmetrin för att upprätthålla sin egen självbild och legitimera sin kamp. Men oavsett organisering så är det deras mindre storlek i förhållande till motståndaren som urskiljer terrororganisationerna från andra former av entiteter (Neumann, 2009, s. 15). Därför kommer vi i undersökningen att omformulera Neumanns kriterium *struktur* till *asymmetrisk kamp* för att tydliggöra att det är gruppens storlek i förhållande till sina motståndare vi kommer undersöka.

Det andra kriteriet, *mål*, syftar till att visa på terrororganisationernas agenda. Terrororganisationer är nämligen alltid politiska eftersom deras slutgiltiga mål är att förändra hur samhällen är organiserade. Det skiljer därför terrororganisationer från till exempel kriminella nätverk som fokuserar på de ekonomiska aspekterna (Neumann, 2009, s. 15). Den tredje och sista komponenten, *metod*, syftar på *hur* terrororganisationerna försöker uppnå sina politiska mål vilket nästan uteslutande innefattar våld. Huvudsakligen så genomför de symboliska handlingar med brutalt våld för att på så sätt få uppmärksamhet och sprida skräck bland både vanligt folk och makthavare (Neumann, 2009, s. 16).

Vi kommer alltså att analysera al-Qaida och den IS utifrån begreppet *terrororganisation* genom att undersöka om de uppfyller kriterierna:

- Asymmetrisk kamp
- Politisk agenda
- Förlitar sig på symboliska och brutala våldsdåd

I undersökningen så definierar vi därför begreppet terrororganisation enligt följande:

- *En terrororganisation består av en mindre gruppering som försöker att uppnå politiska mål genom att utföra symboliska och brutala våldsdåd.*

2.2.2 Begrepp: Stat

Undersökningens andra del går ut på att se huruvida al-Qaida och IS kan uppfylla de folkrättsliga kriterierna för att erkännas som en stat. Kraven definierades i Montevideokonventionen 1933, idag betraktad som en del av sedvanerätten. Alltså är konventionen bindande även om stater inte har ratificerat den (Reus-Smit, 2011, s. 281, 283). Det innebär dock inte att en entitet automatiskt erkänns som en stat så fort kraven är uppfyllda. Exemplet Palestina och Kosovo visar att erkännanden snarare baserar sig på politiska spel än kraven som definieras i folkrätten (Öjendal – Johansson, 2012, s. 228-229). Dessutom hänger en stats erkännande egentligen också på andra staters vilja att erkänna den. Ofta är ett fullvärdigt medlemskap i FN ett tecken på att en entitet är en internationellt erkänd stat med alla dess rättigheter och skyldigheter (Ödlund, 2006, s. 5). Syftet med vår undersökning är dock inte att argumentera för någon av gruppernas erkännande i FN, utan att öka vår förståelse av IS.

Kriterierna som vi kommer utgå ifrån definieras enligt följande i folkrätten (Montevideo Convention, 1933):

- En permanent befolkning
- Ett definierat territorium
- En regering
- Kapacitet att ingå i relationer och avtal med andra stater

I undersökningen definierar vi därför begreppet stat som:

- *Ett samhälle inom ett definierat territorium där det finns en permanent befolkning och som styrs av någon form av regering som har kapacitet att ingå i relationer och avtal med andra stater.*

3 Metod

3.1 Val av metod & jämförelseobjekt

Vi har valt att göra en komparativ studie mellan IS och al-Qaida då vi tror det kan finnas skillnader mellan de båda som är viktiga för förståelsen av IS. Speciellt när det kommer till frågan om de ska betraktas som terrororganisation eller stat. Om vi endast undersökt IS hade vi inte haft möjlighet att jämföra resultatet med en liknande organisation. Vi ville därför jämföra IS med en annan grupp som även den uppfattas som en terrororganisation, vilket IS görs av både Sverige och USA (Löfven, 2015-08-16: Obama, 2015-12-14).

Att vi valde al-Qaida berodde dels på deras status som sinnebild av en terrororganisation, men också på grund av de många både likheter och skillnader vi initialt såg de två emellan. Likheter såsom organisationernas historia, religion och ideologi, och olikheter som att IS faktiskt utropat ett kalifat (Hashim, 2014, s. 71). Vi valde också al-Qaida eftersom vi tror att organisationen kommer stämma bättre in på definition av en terrororganisation än vad IS kommer göra. Alltså valdes al-Qaida delvis som referensobjekt för att tydligare upptäcka eventuella avvikelser hos IS. Vi är därför medvetna om att valet av organisation påverkar resultatet som undersökningen kommer att leda till.

3.2 Val av teori & material

Vi valde alltså att utgå ifrån begreppen *terrororganisation* och *stat* för att försöka öka förståelsen av IS, men som de flesta begrepp inom statsvetenskapen så råder det ingen konsensus över hur begreppen ska definieras. Teoridelen utvecklades därför utifrån premissen att vi ville utgå ifrån definitioner av begreppen som var så allmängiltiga som möjligt. Därför undersökte vi först flera olika definitioner av terrorism och terrororganisationer för att sedan inse att de flesta innehöll de grundläggande kriterierna som även Neumann utgick ifrån (Kiras, 2011, s. 366-367). När vi sedan valde definition av begreppet *stat* ansåg vi det rimligt att utgå ifrån kriterierna i Montevideokonventionen eftersom den är en del av folkrätten (Reus-Smit, 2011, s. 283). Oavsett om konventionen sedan följs eller inte vid ett erkännande av stater är mindre relevant eftersom det är själva kriterierna som diskuteras som är intressant för vår undersökning.

För att ha möjlighet att undersöka organisationerna utifrån begreppen så kommer vi utgå ifrån fakta, medieuppgifter och tidigare forskning. Vi är nämligen intresserade av information om organisationerna som till exempel storlek, mål och

ifall de kontrollerar territorium. Målet har varit att hitta så uppdaterad information som möjligt eftersom vi vill öka förståelsen för hur organisationerna ser ut nu. Vi preciserar under avsnittet "Operationalisering" vilken information som vi kommer att leta efter.

3.3 Operationalisering

Vi kommer utgå ifrån våra definitioner av begreppen och omformulera de grundläggande kriterierna till frågor. Sedan använder vi de frågorna som utgångspunkt för våra undersökningar av al-Qaida och IS. Den första delen av undersökningen utgår ifrån begreppet terrororganisation och kommer att bestå av följande frågor:

1. *Är det en mindre organisation och befinner den sig i en asymmetrisk kamp?*
2. *Är organisationens slutgiltiga mål av politisk karaktär?*
3. *Förlitar sig organisationen huvudsakligen på symboliska och brutala våldsdåd för att uppnå sitt mål?*

Den andra delen som utgår ifrån begreppet stat kommer att utgå ifrån följande frågor:

1. *Kontrollerar organisationen ett definierat territorium?*
2. *Bor det en permanent befolkning inom organisationens territorium?*
3. *Kan organisationens ledarstruktur liknas vid en regering?*
4. *Har organisationen kapacitet att ingå i relationer och avtal med erkända stater som på ett eller annat sätt påverkar entitetens befolkning?*

Vi har formulerat om det fjärde kriteriet eftersom vi anser att det behöver specificeras ytterligare för att vara applicerbart i undersökningen. För även om ett internationellt bolag ingår ett avtal med en stat om att till exempel utvinna dess olja så startas inga diskussioner om huruvida bolaget kan betraktas som en stat eller inte. Vi tolkar det därför som att avtalet som ingås med andra stater på ett eller annat sätt måste påverka entitetens befolkning.

Vi kommer försöka argumentera för ett ja eller nej på respektive fråga, men inleder undersökningsdelen med en kort bakgrund av respektive organisation. Under jämförelsen kommer svaren sedan att sammanfattas i en tabell för att tydligt illustrera resultatet.

4 Undersökning: al-Qaida

4.1 Bakgrund

Efter al-Qaida attackerade USA den 11 september 2001 blev de förmodligen världens mest välkända terrororganisation, och för många synonymt med ”hotet från terrorismen” (Lund, 2009, s. 2). Trots det råder fortfarande både förvirring och oenighet om vad al-Qaida egentligen är (Burke, 2013, s. 630). al-Qaida grundades 1988 av en grupp internationella extremister som krigat tillsammans mot den Sovjetiska ockupationen av Afghanistan under 1980-talet. Efter att framgångsrikt ha drivit ut Sovjetunionen ville de skapa en organisation som kunde befria den muslimska världen från ledare de betraktade antingen olämpliga eller som västvärldens marionetter (Burke, 2013, s. 632). Ideologiskt är de baserade på *wahhabismen*, en religiös inriktning inom sunniislam som bildades på 1700-talet. Wahhabismens grundarna menade att ledarna, och folket, hade lämnat den rena, sanna sunniislam och gav sig därför ut i krig för att ta över styret på den arabiska halvön. Det resulterade så småningom i uppkomsten av Saudiarabien, där Usama bin Laden senare föddes och växte upp. Precis som grundarna av wahhabismen vill al-Qaida återinföra den enligt dem ”rätta” tolkning av sunniislam, vilket de anser att även Saudiarabien har avvikit ifrån. Denna strikta och konservativa tolkning av islam kallas också ofta för *salafism*, vilket är en form av wahhabism (Hjärpe, 2004, s. 101-103). al-Qaida anser sig syssla med *jihad* vilket innebär att de anser sig föra en rättfärdig kamp i islams namn. Därför anser de sig också ha rätt att använda våld för att nå sina mål eftersom deras kamp är sanktionerad av Gud (Lund, 2009, s. 4).

I början på 1990-talet höll al-Qaida till i flera olika arabiska länder innan de skapade sig något av en fristad i Afghanistan under talibanstyret. Där byggde de ut sin organisation och skapade ett stort nätverk med flera andra liknande grupperingar (Burke, 2013, s. 633-634). Exakt vilken attack som var deras första finns det dock ingen enighet om men de lyckades genomföra flera stora angrepp under organisationens första decennium (Neumann, 2009, s. 38). Attackerna den 11 september 2001 gjorde att USA deklarerade krig mot både talibanstyret och terrorismen vilket tvingade al-Qaida att fly från sin fristad i Afghanistan. Sedan dess har USA fortsatt att kraftigt försvaga al-Qaida genom att eliminera många ledande figurer, däribland Usama bin Laden (Hoffman, 2013, s. 635-636). Bin Ladens ställföreträdare Ayman al-Zawahiri har sedan dess varit ledare för al-Qaida och misstänks idag hålla sig gömd i Pakistan (Burke, 2013, s. 637). Kriget mot terrorismen och den decimering som skett av al-Qaidas ledare har därför inneburit en debatt om huruvida de som organisation fortfarande utgör ett verkligt hot. Trots det så lever deras ideologi i allra högsta grad vidare och de fortsätter att

vara en viktig symbol i jihadistvärlden. Och även om den centrala ledningen för al-Qaida är försvagad så finns samtidigt många andra grupper kvar som antingen kallar sig al-Qaida eller som har svurit dem trohet (Hoffman, 2013, s. 648: Burke, 2013, s. 640). Vi kommer nu att analysera al-Qaida utifrån de frågor vi tidigare ställt upp.

4.2 Begrepp: Terrororganisation

Fråga 1: Är det en mindre organisation och befinner den sig i en asymmetrisk kamp?

Resultat: Ja

För att kunna svara måste vi först konstatera vilken typ av organisation al-Qaida egentligen är. En del menar att organisationen är både organiserad och hierarkisk och där allting utgår ifrån det som ofta kallas al-Qaida Central (AQC). Andra menar att al-Qaida snarare är ett nätverk av många olika organisationer med lösa kontakter och där AQC endast sanktionerar andra terrorgrupper och inte specifika attentat (Burke, 2013, s. 630). Det finns också de som menar att al-Qaida inte borde betraktas som en organisation alls utan som en ideologi som olika grupperingar väljer att bekänna sig till. De olika beskrivningarna av al-Qaidas natur betraktas ofta som konkurrerande men kan också anses vara olika sidor av samma mynt. Det finns alltså de som menar att al-Qaida har element av alla de olika uppfattningarna på samma gång (Neumann, 2009, s. 39).

Vi utgår från uppfattningen att det finns ett löst sammanhållet nätverk kring AQC i Pakistan och att al-Zawahiri fortfarande är dess ledare. Det närmaste nätverket består av grupper som antingen kallar sig al-Qaida eller som har svurit AQC sin trohet. Idag uppgår de till ungefär 20 grupperingar (Stanford University, 2015b). Vissa av dessa har dock på sistone också svurit trohet till IS (exempelvis Boko Haram). Alltså konkurrerar nu al-Qaida och IS om att vara den ”ledande” organisationen i jihadistvärlden (Karmon, 2015, s. 74). Det är dock omstritt vilken kontroll AQC har på de närmaste grupperingarna och i vissa fall verkar ledarskapet för organisationerna flyta ihop med varandra. Det gör att de snarare kan liknas vid partners än som undersåtar till AQC (Byman, 2014, s.448-454: Lund, 2009, s. 20-21).

På grund av al-Qaidas nätverksstruktur så är det också svårt att uppskatta hur många de är och hur många det går att kategorisera som soldater. AQC brukar uppskattas till mindre än 1 000 personer medan eventuella supportrar till organisationen kan uppgå till 100 000 (Stanford University, 2015b). Svaret på al-Qaidas storlek är alltså direkt beroende av vilka som räknas till dess medlemmar. På grund av situation AQC är i för närvarande har de förmodligen svårigheter med att styra det nätverk som finns samtidigt som lokala grupperingar ofta har sina egna viljor och mål (Byman, 2014, s. 454). På grund av det menar vi att organisationen (AQC och det närmaste nätverket) må ha samma ideologi men saknar homogenitet. Därför betraktar vi både AQC och de närmast allierade

snarare som flera mindre organisationer som drar nytta av varandra än som en enda stor organisation.

Huruvida de befinner sig i en asymmetrisk kamp eller inte beror också på vilka deras fiender är. al-Qaida brukar dela in sina motståndare i två kategorier: ”den nära fienden” och ”den avlägsna fienden”. Den nära fienden menar al-Qaida är ledarna som ska störtas eller ersättas i mellanöstern, och den avlägsna fienden betraktar de som västvärlden i allmänhet och USA i synnerhet (Burke, 2013, s. 633). al-Qaida har alltså väldigt många motståndare, och de har också utfört attacker på både den nära och den avlägsna fienden, vilket gör deras kamp högst asymmetrisk.

Fråga 2: Är organisationens slutgiltiga mål av politisk karaktär?

Resultat: Ja

Det slutgiltiga målet för al-Qaida har inte bara varit att avsätta olämpliga ledare och få ett slut på västvärldens inflytande i mellanöstern utan också att skapa en ny nation, ett så kallat *kalifat*. Kalifatet ska styras utifrån al-Qaidas tolkning av Koranen och dess sharialagar och ledas av en högsta ledare, en *kalif* (Neumann, 2009, s. 42). Eftersom al-Qaida vill förändra både juridiska och sociala regler i den muslimska världen så är deras mål i allra högsta grad politiskt.

Fråga 3: Förlitar sig organisationen huvudsakligen på symboliska och brutala våldsdåd för att uppnå sitt mål?

Resultat: Ja

al-Qaidas mest kända och uppmärksammade attack är förmodligen den mot USA den 11 september 2001 då de lyckades få hela världen att stanna upp. Till och med al-Qaida verkade förvånade över det genomslag attacken fick. Efter invasionen av Afghanistan så beslagtogs nämligen en video av bin Laden där han berättar att han aldrig hade vågat hoppas på en sådan medial succé (Lund, 2009, s. 11). al-Qaida har också använt sig av bland annat bilsprängningar, kidnappningar och självmordsbombare. För att maximera uppmärksamheten har de släppt flertalet filmer på både attackerna och träningen inför dem genom sin mediaavdelning al-Sahab (Brachman, 2009, s. 137; Burke, 2013, s. 637). Det är egentligen bara en liten del av attackerna som har varit direkt riktade mot deras fienders regeringar. Istället har de flesta av al-Qaidas attacker genomförts i syfte att döda så många civila som möjligt (Neumann, 2009, s. 44-45). Det talar således för att al-Qaida vill uppnå sina mål genom symboliska våldsdåd som påverkar den allmänna opinionen så mycket som möjligt och inte genom att försöka besegra fienden militärt.

4.3 Begrepp: Stat

Fråga 1: Kontrollerar organisationen ett definierat territorium?

Resultat: Nej

Det territorium där AQC misstänkts gömma sig kontrolleras av lokala grupper som pakistanska talibaner, och inte av AQC själva (Burke, 2013, s. 637). Det skulle göra dem väldigt utsatta eftersom de fortfarande jagas intensivt av USA. Däremot så kontrollerar flera organisationer i deras nätverk territorium såsom Jabhat al-Nusra i Syrien som skapades ur al-Qaida i Irak (Jones, 2013, s. 54-55). Vi ställs alltså inför samma problematik som tidigare eftersom svaret på frågan beror på hur vi uppfattar al-Qaida: som en homogen organisation eller som flera mindre partnerorganisationer. Vi menar att al-Qaida består av flera mindre organisationer där AQC har väldigt begränsad direkt kontroll och därmed inte kontrollerar ett definierat territorium (Byman, 2014, s. 448-454; Lund, 2009, s. 20-21). De territorier som kontrolleras av vissa av organisationerna har heller inte utropats som självständiga delar och saknar enhetlighet.

Fråga 2: Bor det en permanent befolkning inom organisationens territorium?

Resultat: Nej

Eftersom de inte kontrollerar något territorium kan de heller inte ha någon befolkning.

Fråga 3: Kan organisationens ledarstruktur liknas vid en regering?

Resultat: Nej

De flesta jihadorganisationer har en liknande struktur eftersom de vill efterlikna hur de tidiga muslimerna levde och organiserade sig. De har därför en högsta ledare (*emir*) och en rådgivande församling (*majlis al-shura*) och utskott för olika områden. När USA invaderade Afghanistan så hittades dokument som visade att AQC fungerade på ett liknande sätt, och eftersom organisationerna i al-Qaidas nätverk har svurit sin trohet till AQC så är de i teorin underlägsna al-Zawahiri. Han betraktas alltså som deras emir, men som vi nämnt tidigare fungerar det inte så i praktiken eftersom AQC inte har någon större kontroll över organisationerna. Ledare i nätverket har också haft kvar sina egna statusar som emirer även efter anslutningen till al-Qaida. AQC har också erkänt talibanledaren i Afghanistan som *emir al-muninin* vilket innebär att han anses vara ”de troendes ledare” (Lund, 2009, s. 18-21; BBC, 2015). Det är en i allra högsta grad ansenlig titel och som

tidigare användes av kaliferna. Det innebär också att inom hans territorium (*emirat*) så har han beslutanderätt över al-Qaida (Lund, 2009, s. 21-22).

Ledarstrukturen i al-Qaida nätverket är därför minst sagt diffus vilket leder till svårigheter med att reda ut vilka de riktiga ledarna är. Det finns också exempel på organisationer i nätverket som har valt att inte lyda order från AQC trots att de ska vara deras ledare (Hashim, 2014, s. 71). Att sedan AQC står under talibanerna i Afghanistan i hierarkin gör frågeställningen än mer invecklad. Vi menar därför att det inte går att likna organisationens ledarstruktur vid en regerings eftersom den är alldeles för otydlig och obestämd.

Fråga 4: Har organisationen kapacitet att ingå i relationer och avtal med erkända stater som på ett eller annat sätt påverkar entitetens befolkning?

Resultat: Nej

Eftersom de inte kontrollerar något territorium har de heller ingen befolkning som påverkas av eventuella avtal.

5 Undersökning: Islamiska staten

5.1 Bakgrund

Fröet till vad vi idag känner som Islamiska staten såddes under början av 2000-talet och slog rot i och med USA:s invasion av Irak 2003. Under Abu Musab al-Zarqawis ledning utgjorde gruppen, som då kallade sig Jama'at al-Tawhid wa'al-Jihad (JTJ), en viktig kugge i upproret mot den amerikanska ockupationen. I oktober 2004 anslöt de sig officiellt till al-Qaida och bytte namn till al-Qaida i Irak (AQI), men blev ofta kritiserade av al-Qaidas ledning och andra grupperingar för sina ovanligt brutala metoder. Den sjunde juni 2006 dödades al-Zarqawi i ett amerikanskt luftangrepp och egyptiern Abu Ayub al-Masri tog över. Efter kritik om att gruppen utgjordes av en allt för stor del utländska krigare smälte han ihop AQI med flera andra grupper, döpte om det nya hopkoket till Islamiska Staten i Irak (ISI) och utnämnde irakiern Abu Umar al-Baghdadi till dess ledare. Båda dödades av irakiska och amerikanska styrkor den 18 april 2010 (Stanford University, 2015a).

Under de fyra år som ledde upp till deras död hade ISI försvagats kraftigt efter att lokalbefolkningen vänt och dels hjälpte amerikanska och irakiska styrkor bekämpa ISI, dels fått hjälp av amerikanerna med att själva bekämpa dem. När nuvarande ledaren Abu Bakr al-Baghdadi tog över ISI var gruppen alltså kraftigt försvagad och det dröjde till koalitionsstyrkornas tillbakadragande i slutet av 2011 innan det vände för dem. När de inte längre jagades med blåslampa utnyttjade ISI de ökade sekteristiska spänningarna och utförde två omfattande terrorkampanjer under 2012 och 2013 (Stanford University, 2015a).

Samtidigt rasade det syriska inbördeskriget på andra sidan gränsen, något al-Baghdadi utnyttjade väl. Han skickade in en grupp soldater i landet för att bana väg för ett större intåg. När Jabhat al-Nusra uppstod utgjordes gruppen till viss del av soldater från al-Baghdadis förtrupp och al-Baghdadi annonserade i april 2013 att Jabhat al-Nusra var hans skapelse och skulle tillsammans med ISI bilda Islamiska Staten i Irak och Storsyrien (ISIS), något ledaren för Jabhat al-Nusra förnekade. Ledaren för al-Qaida, Ayman al-Zawahiri, beordrade ISI att hålla sig till Irak, men al-Baghdadi vägrade och till slut blev sprickan mellan de båda så stor att al-Qaida officiellt tog avstånd från ISIS. Trots det så växte de kraftigt och la stora sträckor land och flera större städer under sig, och den 29 juni utropades så kalifatet. Det första efter Ottomanska riket, med Abu Bakr al-Baghdadi som dess kalif. JTJ som hade blivit AQI som hade blivit ISI som hade blivit ISIS hade nu blivit IS, Islamiska staten (Hashimi, 2014, s. 77-79).

5.2 Begrepp: Terrororganisation

Fråga 1: Är det en mindre organisation och befinner den sig i en asymmetrisk kamp?

Resultat: Nej

Som vi tidigare nämnt hänger en terrororganisationens självbild mycket på en asymmetri i förhållande till sin motståndare. De behöver vara David i kampen mot Goliat för att de ska kunna framhålla sin kamp som legitim. För att undersöka om IS kamp präglas av denna asymmetri har vi valt att fokusera på antalet krigare de har. Anledningen är att en terrororganisation per definition förlitar sig på symboliska våldshandlingar som de hoppas ska få större resultat än själva den materiella eller mänskliga kostnaden som aktionen kräver. Det här kommer sig av det faktum att de inte har kapaciteten att möta sina motståndare på slagfältet i ett mer konventionellt krig (Neumann, 2009, s. 15).

Så hur många krigare har IS? Det är en fråga med många olika svar som skiljer sig markant beroende på vem det är som svarar. I september 2014 uppskattade amerikanska underrättelsetjänsten CIA antalet till mellan 20 000 och 31 500 krigare (Sciutto - Crawford – Carter, 2014: BBC, 2014), en siffra de stod fast vid så sent som i juni 2015 (Smith-Spark – Martel, 2015). I augusti 2014 uppgav ledaren för Syrian Observatory for Human Rights, Rami Abdel Rahman, att IS hade runt 50 000 krigare bara i Syrien. Och en källa uppgav för Al Jazeera att siffran för Irak ligger på runt 30 000 vilket innebär en totalsiffra på uppemot 80 000 krigare (Al Jazeera, 2014). Fuad Hussein, kurdiska presidenten Massoud Barzanis stabschef, sätter siffran en bra bit över de andra och uppskattar i en intervju med journalisten och Syrienexperten Patrick Cockburn för *The Independent* att minst 200 000 man strider för IS. Enligt honom är det omöjligt för dem att med en styrka på så lite som 20 000 genomföra så många attacker på olika ställen samtidigt.

In Kurdistan last month they were attacking in seven different places as well as in Ramadi [capital of Anbar province west of Baghdad] and Jalawla [an Arab-Kurdish town close to Iranian border]. It is impossible to talk of 20,000 men or so (Cockburn, 2014).

Fuad Hussein får visst medhåll av Daveed Gartenstein-Ross som bryter ned siffrorna och sätter de i relation till den befolkning som lever under den ISs styre. Hans slutsats är att de lågt räknade uppskattningarna är högst orealistiska medan siffrorna uppemot 200 000 verkar långt mer troliga (Gartenstein-Ross, 2015).

Exakt hur det ligger till är omöjligt att säkerställa, men i vår mening är det inte heller helt nödvändigt för att dra slutsatser kring asymmetriens vara eller icke vara. Även om CIA:s konservativa 20 000-31 500 krigare skulle stämma rör det sig fortfarande om en armé av ansenlig storlek kapabel till att utföra mer konventionella militära operationer. För att antalet krigare IS har ska ha någon betydelse måste det dock också sättas i relation till dess motståndare, och medan ISs slutgiltiga mål är Apokalypsen och världens undergång (Wood, 2015, s. 80, s.

86-88) och de utfört internationella attacker som den i Paris i november förra året (Yourish - Watkins – Giratikanon, 2015) och dessutom hotat västländer i allmänhet och deltagare i bombkampanjen i synnerhet så prioriteras kriget vid ”hemmafronten”, nämligen i Irak och Syrien (Bacon - Dorell, 2015). Därför har vi valt att sätta ISs storlek i relation till:

- Syriska regeringsarmén (SAA): 125 000-178 000 reguljära och 80 000-125 000 milissoldater (Barnard - Saad – Schmitt, 2015: Abdulrahim, 2015).
- Fria Syriska Armén (FSA): 45 000-60 000 (al-Rashed, 2015: Harress, 2015).
- Den irakiska militärmakten: 50 000-141 000 (Nordland, 2015).
- Kurdiska Peshmerga: 190 000-200 000 (Coles, 2014).
- Kurdiska YPG: 50 000 (Perry, 2015).

Även koalitionen och Rysslands flygvapen ingår (Weaver - Borger, 2015) samt en del specialförband, och det här är inte de enda stridande grupperna i Syrien men vi avgränsar oss hit då de är ISs huvudmotståndare (Hawramy - Mohammad – Smith, 2015).

Allt sammantaget växer bilden av en konventionell armé fram, om än möjligtvis mindre än sina motståndare. Tar vi de lågt räknade siffrorna är det visserligen IS 20 000 mot restens sammanlagda 540 000, och tar vi de högst räknade landar vi på 200 000 mot 754 000, men jämförelsen haltar eftersom de här 540 000-754 000 inte utgör en sammanhållen armé. Styrkorna kommer från flera olika länder, har olika agendor och flera krigar samtidigt mot varandra. IS och dess armé med mellan 20 000 och 200 000 krigare ska enligt oss alltså inte ses som inblandad i asymmetrisk krigföring, även om styrkeförhållandena måhända inte är helt jämna.

Fråga 2: Är organisationens slutgiltiga mål av politisk karaktär?

Resultat: Ja

Även om IS har haft olika delmål under olika tidsperioder och befäl har det slutgiltiga målet alltid varit etableringen av ett kalifat likt al-Qaida. Under sina första år koncentrerade Jama'at al-Tawhid wal-Jihad (JTJ), som de då kallade sig, på att driva USA ur Irak och hålla Shiamuslimerna borta från makten. I det långa loppet låg siktet dock stadigt kvar på kalifatet. Inte mycket förändrades efter att de i oktober 2004 svurit en trohetsed till al-Qaida och bytt namn till al-Qaida i Irak (AQI). De var emot i stort sett alla ”-ismer” och ville skapa en stat i vilken alla sunnimuslimar skulle samlas. Deras egen tolkning av sunniislam skulle spridas och alla andra trosuppfattningar uttraderas och shiamuslimar sågs som apostater. Det var inte förrän de, under al-Baghdadis ledning, utnyttjade det syriska inbördeskriget för att expandera västerut som deras fokus skiftade. Mer vikt lades vid skapandet av kalifatet, och efter att ha lyckats få kontroll över en hel del mark utropades så till slut kalifatet den 29 juni 2014 och namnet kortades från Islamiska

Staten i Irak och Storsyrien, ISIS, till Islamiska staten (Stanford University, 2015a).

I det ännu längre loppet är deras ideologiskt religiösa mål att uppbringa jordens undergång (Wood, 2015, s. 80, 86-88). Samtidigt tjänar de en ansevärd mängd pengar genom bland annat kidnappningar, oljeförsäljning och inte minst skatteindrivning (Swanson, 2015). Det ekonomiska incitamentet finns alltså där men vore pengarna slutmålet och inte ett verktyg för att möjliggöra sin politiska vision skulle de nog inte kämpa så hårt för att reta upp resten av världen. Så även om det är omöjligt att veta exakt vad al-Baghdadi och ledarna kring honom ser i kristallkulan anser vi att det finns ett tydligt politiskt mål med tanke på det kalifat de faktiskt utropat.

Fråga 3: Förlitar sig organisationen huvudsakligen på symboliska och brutala våldsdåd för att uppnå sitt mål?

Resultat: Nej

Ända sedan starten har IS fått kritik från al-Qaida och liknande grupper i Irak och Syrien för att vara för brutala, dödat onödigt många civila och för att ha riktat sitt urskillningslösa våld mot civila shiamuslimer. De har genom hela sin evolution också dokumenterat och spridit sina brutala avrättningar (Stanford University, 2015a) och även utfört flera internationella attentat, både centralt planerade och där utförarna sagt sig inspirerats av IS (Yourish - Watkins – Giratikanon, 2016). De här olika attentaten är helt klart menade att fungera symboliskt och gjordes inte i förhoppningen att den materiella och mänskliga kostnaden i sig skulle åsamka någon egentlig skada. Samtidigt intas inga städer med enbart terrorattentat eftersom det kräver mer konventionella militära operationer. Så medan IS helt klart använder sig av terrorism för att uppnå sina mål är det inte det enda verktyget i verktygslådan. Richard Barret skriver i en rapport för *The Soufan Group* att:

The military tactics of The Islamic State include acts of terrorism, insurgency operations, and more conventional military action. Generally, the State softens its targets through a campaign of terrorist attacks, then infiltrates the population and the defending forces, gradually gains control of some areas of the target, and then launches an assault on the rest (Barrett, 2014, s. 36).

Vissa menar att ISs mer aggressiva beteende utomlands kan bero på att de haft det svårt på hemmaplan på sistone. De här attackerna är alltså menade att hjälpa till med insamlingen av pengar och rekryteringen av manskap och ska enligt oss därför ses som attentat utförda för att möjliggöra de mer konventionella militära operationerna (DePillis, 2015).

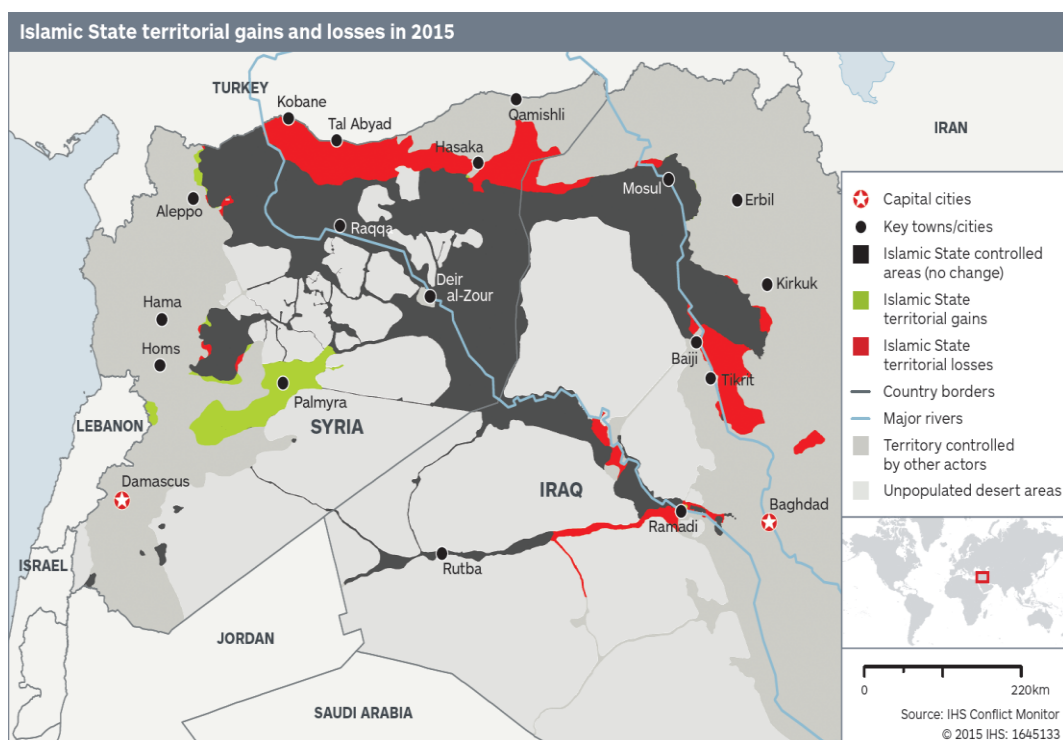
Svaret på frågan blir alltså nej, IS förlitar sig inte i huvudsak på symboliska och brutala våldsdåd för att nå sina mål utan använder dessa som ett led i deras mer komplexa och konventionella krigföring inriktat på att befästa och utöka sitt territorium (Barrett, 2014, s. 5).

5.3 Begrepp: Stat

Fråga 1: Kontrollerar organisationen ett definierat territorium?

Resultat: Ja

Att IS kontrollerar territorium är så gott som obestridbart. Från Aleppos utkanter i nordväst sträcker sig dess yta österut till Mosul, vidare söderut till området kring Ramadi och sedan tillbaka västerut till Palmyra och upp igen till Aleppoområdet. Ganska exakt mitt i går (den forna?) gränsen mellan Irak och Syrien och lite västerut ligger huvudstaden Raqqa (Information Handling Service, 2015).

Figur 5.3.1. Islamiska statens territorium under 2015 (Information Handling Service, 2015).

Stora ytor är visserligen obebodd ökenmark av mindre strategisk vikt, men städerna och vägarna de kontrollerar omkring denna ödemark är inte att förringa. Deras territoriella kontroll är således lika odefinierad som den är obestridbar. Områden försvinner och tillkommer från deras grepp regelbundet och det finns inga egentliga gränser. Kontrollen utgår istället från städer och infrastruktur så som viktiga vägar. Det blir därför svårt att kalla det för ett definierat territorium men samtidigt inkorrekt att säga att de inte kontrollerar områden. Kathy Gilsinan jämför i en artikel på The Atlantics webb med avlägsna amerikanska områden där även fast den federala regeringen inte syns så vet alla att den har sista ordet (Gilsinan, 2014). Det här får stöd av faktumet att den enskilt största inkomstkällan för den IS är indrivning av skatter, eller vad som också kallas ren indrivningsverksamhet med maffiainslag. Även om IS inte syns överallt hela tiden vet alltså

”invånarna” vem som vill ha betalt när det knackar på dörren varje fredag (Lister, 2015).

Alltså: Nej, IS kontrollerar inte ett definierat territorium med tydliga gränser. Dock kontrollerar de utan tvekan ett territorium. Med tanke på att den här uppsatsens inte är en utredning för om IS ska erkännas av FN eller inte, utan ett försök att fördjupa förståelsen för gruppen, så måste ändå det sammantagna svaret bli Ja eftersom vi anser dess vilja att bli en stat och tydliga försök att uppnå detta mål kombinerat med det otroligt korta tidsperspektivet med statsbyggarmått mätt gör lögnen ”de kontrollerar inget territorium” bra mycket större än ”de har ett definierat territorium”.

Fråga 2: Bor det en permanent befolkning inom organisationens territorium?

Resultat: Ja

FN uppskattade i juli 2015 att åtta miljoner människor lever under IS styre, och att de gavs tre val: assimileras (konvertera till islam och/eller följ den ISs hårdföra tolkning), fly eller dö (UN News Center, 2015). Och många flyr. Under hösten har en otrolig flyktingström rört sig ut från Irak och Syrien till grannländerna och Europa. Enligt FN:s flyktingorgan UNHCR:s hemsida har över 377 000 flytt Irak och fler än 3,9 miljoner tvingats fly inom landet (UNHCR, 2015a). För Syrien är siffrorna ännu högre. Snart 4,2 miljoner har lyckats komma ut, medan fler än 7,6 miljoner är kvar som internflyktingar (UNHCR, 2015b).

Så befolkningen vill i ganska stor utsträckning inte vara kvar och riskerar livet på flykt för att komma undan terrorväldet. Samtidigt finns det två grupper som oundvikligen blir kvar och då faktiskt utgör IS permanenta befolkning: De som inte kan fly av till exempel ekonomiska skäl och de som vill vara kvar och bygga upp staten. Svaret blir alltså ett Ja, det finns en permanent befolkning även fast en stor del av denna vill ta sig därifrån.

Fråga 3: Kan organisationens ledarstruktur liknas vid en regering?

Resultat: Ja

Med al-Baghdadi i toppen är den Islamiska staten indelad i provinser, och varje provins har en guvernör som styr någorlunda självständigt om än i den riktning som utstakas av al-Baghdadi. Under guvernören finns två olika grenar: Den administrativa har hand om säkerhet, polis, religiös utbildning – såväl som den knapphändiga icke-religiösa – och stamrelaterade frågor. Den andra tar hand om statens samhällstjänster så som att hålla vattnet rinnande, elektriciteten fungerande och vägarna körbara. Utöver det så finns det också en stark, centralt styrd säkerhetstjänst med ett utbrett nätverk av informatörer som liknar andra totalitära staters (Barrett, 2014, s. 41-42).

Det bekräftas av dokument som Spiegel tagit del av där det framgår att irakiska officerare från Saddam Husseins Ba'ath-parti varit viktiga kugghjul i maskineriet IS (Reuter, 2015). I en sammanställning av IS ledarskap som Brookings Institute gjort bekräftas återigen att forna irakiska officerare spelat en viktig roll i dess uppkomst och framgång och att ledarstrukturen absolut bär likheter med en regering. I toppen finns som sagt al-Baghdadi och under honom olika viceministrar, krigsministrar, finansministrar, guvernörer och till och med en minister för "Foreign fighters & Suicide bombers" (Lister, 2014, s. 1-9). Så även om svaret på frågan är att ledarstrukturen kan liknas vid en regering så är det helt klart en speciell sådan.

Fråga 4: Har organisationen kapacitet att ingå i relationer och avtal med erkända stater som på ett eller annat sätt påverkar entitetens befolkning?

Resultat: Ja

För att kunna ha kapaciteten att ingå avtal som påverkar sin egen befolkning måste de alltså, förutom en befolkning, ha kontroll över territoriet där den här befolkningen lever till den grad att befolkningen kan tvingas lyda omständigheterna för detta avtal. Det måste också finnas en tydlig hierarkisk struktur så att ett avtal ingått med ledaren får fäste hela vägen ner till botten. De här kriterierna uppfyller som visat IS och det enda som står i vägen för relationer med andra länder är dess egen och de andra ländernas tydliga ovilja.

6 Jämförelse av resultat

	Frågor:	al-Qaida	IS
Begrepp: Terrororganisation	1. Är det en mindre organisation och befinner den sig i en asymmetrisk kamp?	Ja	Nej
	2. Är organisationens slutgiltiga mål av politisk karaktär?	Ja	Ja
	3. Förlitar sig organisationen huvudsakligen på symboliska och brutala våldsdåd för att uppnå sitt mål?	Ja	Nej
		Antal Ja: 3 Antal Nej: 0	Antal Ja: 1 Antal Nej: 2
Begrepp: Stat	1. Kontrollerar organisationen ett definierat territorium?	Nej	Ja
	2. Bor det en permanent befolkning inom organisationens territorium?	Nej	Ja
	3. Kan organisationens ledarstruktur liknas vid en regering?	Nej	Ja
	4. Har organisationen kapacitet att ingå i relationer och avtal med erkända stater som på ett eller annat sätt påverkar entitetens befolkning?	Nej	Ja
		Antal Ja: 0 Antal Nej: 4	Antal Ja: 4 Antal Nej: 0

7 Analys & slutsats

7.1 Analys & slutsats

För att citatet från Barack Obama som fick oss att vilja göra den här undersökningen ska kunna ses som korrekt borde vår jämförelse gett en bra bit jämnare resultat. al-Qaida tickar i tre av tre kriterierna för terrororganisationer, men inget statskriterium. IS bockar å andra sidan av alla fyra statskriterier men bara ett av tre för att räknas som en terrororganisation. Av sju ställda frågor överensstämmer svaren för grupperna endast på en; de har båda slutgiltiga mål av politisk karaktär. På övriga sex punkter skiljer sig alltså al-Qaida och IS åt vilket, om än inte chockerande, är helt klart anmärkningsvärt. al-Qaidas asymmetri gentemot sina motståndare gör per definition att de agerar strategiskt och taktiskt annorlunda från IS som, även om det finns inslag av asymmetri, genomför huvudsakligen konventionella militära operationer. Det visar sig i al-Qaidas fokus på symboliskt våld medan IS mest använder sådana attacker för att möjliggöra sitt huvudfokus (undantaget är då kanske Jabhat al-Nusra som i Syrien fungerar mer som en konventionell militär).

Där det verkligen börjar spreta i resultaten är i undersökningen av IS anspråk på att vara just en stat, eller kalifat. Medan al-Qaida sett det som ett långsiktigt mål bortom horisonten hamnade det snabbt högt uppe på IS dagordning. Drygt ett år efter att de på allvar gett sig in i kriget i Syrien kungjordes kalifatet och al-Qaida fick se sig snuvade på sitt slutmål. Som vi visat är IS anspråk mer än bara ett anspråk. De har lyckats konsolidera viss mark, om än inte bergfast, vilket al-Qaida bara drömt om. Med det kommer inte bara en religiös och ideologisk legitimitet, vilket lockar finansiärer och krigare, utan även en ekonomisk grund med vilken de i stort sett finansierar sig själva. Både genom skatteindrivning (eller utpressning) och utnyttjandet av naturresurser som försäljning av olja. Dessutom har de genom befolkningen som bor på territoriet de kontrollerar en större mänsklig pool att rekrytera ifrån. Det relativt rigorösa politiska system de satt i verket med mer eller mindre självständiga provinser gör också att metoden ”skära huvudet av ormen” inte behöver få speciellt stor effekt.

Allt sammantaget blir det väldigt tydligt att Barack Obama kort och gott hade fel i sin analys att IS endast är en terrororganisation ”*pure and simple*”, vilket i sig är alarmerande. Världens mäktigaste militärmakt som även tagit på sig ledartröjan i kampen mot IS förstår alltså inte riktigt vad de strider emot. Anledningen till Obamas uttalande var troligtvis också ett försök att inte skänka gruppen den legitimitet som reserveras stater, men samtidigt erkände Michael Nagata, chef för amerikanska specialstyrkor i Mellanöstern, i december 2014 att:

“We do not understand the movement, and until we do, we are not going to defeat it” (Schmitt, 2014).

Att hotet från IS skiljer sig från al-Qaidas är tydligt. Förnekandet av detta är inte bara ett intellektuellt misslyckande utan även rent av farligt då strategin för att bekämpa något måste grunda sig i en förståelse av det en försöker bekämpa. Så hur ska vi göra? Som tidigare sagt är IS kontroll av territorium enligt oss dess starkaste kort. Det skänker dem en religiös och ideologisk legitimitet i och med kalifatet och även en ekonomisk och mänsklig grund för deras operationella kapacitet. Så fokus borde ligga på att trycka tillbaka IS och återta mark den lagt under sig, men samtidigt är det otroligt viktigt hur det görs. För att helt nedkämpa IS militärt skulle en västledd invasion likt den av Irak 2003 behövas vilket faller på sig självt. Den faller just av den liknelsen då det var invasionen av Irak som sparkade igång födelsen av IS som nu ska bekämpas. Vilka implikationer ännu ett ”korståg” skulle få är omöjligt att säga, förutom att det helt skulle bekräfta deras självbild som försvarare av Islam mot det ”imperialistiska väst”. Därmed upprätthåller de sin ideologiska legitimitet vilket gör att problemet kvarstår. Att fortsätta bomba IS på det sätt som görs idag är inte heller tillräckligt. Det försvårar dess territoriella expansion men tar inte tillbaka tillräckligt mycket förlorad mark samtidigt som det riskerar öka stödet för IS när civila dödas och förstör även infrastruktur vilket försvårar uppbyggandet av landet.

Så kruxet är att med militära medel trycka tillbaka IS och samtidigt motverka bilden av ”det imperialistiska väst”, till vilket första steget är att erkänna att uppfattningen inte är helt tagen ur luften. USA:s krig i Afghanistan och Irak har inte direkt varit populära och dödat otroligt många civila. Vi måste också inse att marginaliseringen och diskrimineringen av muslimer i många länder ökar IS lockelse. Vi tror att ett tydligt ställningstagande för ett inkluderande samhälle med tolerans och en möjlighet att leva sida vid sida skulle vara ett kraftigt motmedel mot IS berättelse. Floskler säger kanske vissa, och det ligger något i det. Ensamt kommer inte en mer inkluderande västvärld få IS att implodera, men utan att göra något åt de sociala problem som finns i våra samhällen kommer lockelsen med IS och liknande grupper att bestå. Med andra ord, ett seriöst arbete med att göra våra ”västsamhällen” mer inkluderande kombinerat med ett väldefinierat stöd till lokala stridande grupper understödda av helst arabiskt flygvapen tror vi är den effektivaste strategin i bekämpningen av IS ideologi och militära kapacitet. Andra håller säkert inte med men det enda vi kräver är att argumenten och strategierna i alla fall baseras på en adekvat förståelse av vad IS är och vill, vilket ännu inte är fallet.

8 Referenser

Abdulrahim, Raja, 2015. The Wall Street Journal, Hemsida, [elektronisk]. ”*Syria army’s weakness exacerbated by draft dodgers.*”, 2015-06-05.

Tillgänglig: <http://www.wsj.com/articles/syria-armys-weakness-exacerbated-by-draft-dodgers-1433544837/>

Hämtdatum: [2016-01-07]

Al Jazeera, 2014. Hemsida, [elektronisk]. ”*Islamic State has ‘50,000 fighters in Syria’.*”, 2014-08-19.

Tillgänglig: <http://www.aljazeera.com/news/middleeast/2014/08/islamic-state-50000-fighters-syria-2014819184258421392.html>

Hämtdatum: [2016-01-06]

Al-Rashed, Abdulrahman, 2015. Al Arabiya, Hemsida, [elektronisk]. ”*The free Syrian army: 4,000 or 60,000?*”, 2015-02-02.

Tillgänglig: <http://english.alarabiya.net/en/views/news/middle-east/2015/02/02/The-Free-Syrian-Army-4-000-or-60-000-.html>

Hämtdatum: [2016-01-07]

Al-Zawahiri, Ayman, 2014. PDF-dokument, [elektronisk]. ”*Dr. Ayman al-Zawahiri - Testimonial to preserve the blood of Mujahideen in as-Sham.*”

Tillgänglig: <https://ds-dupal.haverford.edu/aqsi/aqsi-statement/881>

Hämtdatum: [2016-01-05]

Bacon, John – Oren Dorell, 2015. USA Today, Hemsida, [elektronisk]. ”*ISIL’s haunting threat: ‘We will strike America at its heart’.*”, 2015-11-17.

Tillgänglig: <http://www.usatoday.com/story/news/world/2015/11/16/islamic-state-video-vows-more-attacks-west/75864832/>

Hämtdatum: [2016-01-07]

Barnard, Anne – Hwaida Saad – Eric Schmitt, 2015. The New York Times, Hemsida, [elektronisk]. ”*An eroding Syrian army points to strain.*”, 2015-04-28.

Tillgänglig: http://www.nytimes.com/2015/04/29/world/middleeast/an-eroding-syrian-army-points-to-strain.html?_r=0

Hämtdatum: [2016-01-07]

Barret, Richard, 2014. PDF-dokument, [elektronisk]. ”*The Islamic State.*”

Tillgänglig: <http://soufangroup.com/wp-content/uploads/2014/10/TSG-The-Islamic-State-Nov14.pdf>

Hämtdatum: [2016-01-08]

BBC, 2014. British Broadcast Corporation, Hemsida, [elektronisk]. "*Islamic State fighter estimate triples – CIA.*", 2014-09-12.

Tillgänglig: <http://www.bbc.com/news/world-middle-east-29169914>

Hämtdatum: [2016-01-06]

BBC, 2015. British Broadcast Corporation, Hemsida, [elektronisk]. "*al-Qaida's Zawahiri pledges loyalty to new Taliban chief.*", 2015-08-13.

Tillgänglig: <http://www.bbc.com/news/world-asia-33907666>

Hämtdatum: [2016-01-05]

Bin Laden, Usama, 2009. PDF-dokument, [elektronisk]. "*Bin Laden says US should stop supporting Israel or face 'war of attrition'.*"

Tillgänglig: <https://ds-drupal.haverford.edu/aqsi/aqsi-statement/552>

Hämtdatum: [2016-01-05]

Brachman, Jarret N., 2009. *Global Jihadism. Theory and practice.* 1 uppl. New York: Routledge.

Bunzel, Cole, 2015. *From Paper State to Caliphate: The Ideology of the Islamic State.* 1 uppl. Washington: The Brookings Institution.

Burke, Jason, 2013. "al-Qaida and Its Affiliates", i Esposito, John L. – Emad El-Din Shahin (red.), *The Oxford Handbook of Islam and Politics*, New York: Oxford University Press, s. 630-641.

Byman, Daniel, 2014. "Buddies or Burdens? Understanding the Al Qaida Relationship with Its Affiliate Organizations", *Security Studies*, vol. 23, nr. 3, s. 431-470.

Cockburn, Patrick, 2014. The Independent, Hemsida, [elektronisk]. "*War with ISIS: Islamic militants have army of 200,000, claims senior Kurdish leader.*", 2014-09-15.

Tillgänglig: <http://www.independent.co.uk/news/world/middle-east/war-with-isis-islamic-militants-have-army-of-200000-claims-kurdish-leader-9863418.html>

Hämtdatum: [2016-01-04]

Coles, Isabel, 2015. Reuters, Hemsida, [elektronisk]. "*Outgunned and untested for years, Kurdish Peshmerga struggle.*", 2015-08-13.

Tillgänglig: <http://uk.reuters.com/article/uk-iraq-security-peshmerga-idUKKBN0GD1N820140813>

Hämtdatum: [2016-01-07]

DePillis, Lydia, 2015. The Washington Post, Hemsida, [elektronisk]. "*What was behind ISIS's attack on Paris, according to experts.*", 2015-11-15.

Tillgänglig: <https://www.washingtonpost.com/news/wonk/wp/2015/11/15/what-was-behind-isis-attack-on-paris-according-to-experts/>

Hämtdatum: [2016-01-08]

Gartenstein-Ross, Daveed, 2015. War On The Rocks, Hemsida, [elektronisk]. "*How many fighters does the Islamic State really have?*", 2015-02-09.

Tillgänglig: <http://warontherocks.com/2015/02/how-many-fighters-does-the-islamic-state-really-have/>

Hämtdatum: [2016-01-05]

Gilsinan, Kathy, 2014. The Atlantic, Hemsida, [elektronisk]. "*The many ways to map the Islamic 'State'.*", 2014-08-27.

Tillgänglig: <http://www.theatlantic.com/international/archive/2014/08/the-many-ways-to-map-the-islamic-state/379196/>

Hämtdatum: [2016-01-09]

Harres, Christopher, 2015. International Business Times, Hemsida, [elektronisk]. "*What is the Free Syrian Army? Russia targets CIA-trained rebels opposed to Assad regime.*", , 2015-10-01.

Tillgänglig: <http://www.ibtimes.com/what-free-syrian-army-russia-targets-cia-trained-rebels-opposed-assad-regime-2122967>

Hämtdatum: [2016-01-07]

Hashim, Ahmed S., 2014. "The Islamic State: From al-Qaida Affiliate to Caliphate", *Middle East Policy*, vol. 21, nr. 4, s. 69-83.

Hawramy, Fazel – Shalaw Mohammad – David Smith, 2015. The Guardian, Hemsida, [elektronisk]. "*Kurdish fighters say US special forces have been fighting ISIS for months.*", 2015-11-30.

Tillgänglig: <http://www.theguardian.com/us-news/2015/nov/30/kurdish-fighters-us-special-forces-isis-combat>

Hämtdatum: [2016-01-07]

Hjärpe, Jan, 2004. *99 frågor om islam: och något färre svar*. 1 uppl. Stockholm: Leopard förlag.

Hoffman, Bruce, 2013. "Al Qaida's Uncertain Future", *Studies in Conflict & Terrorism*, vol. 36, nr. 8, s. 635-653.

Holmqvist, Erika, 2015. PDF-dokument, [elektronisk]. "*ISIS and Hezbollah. Conduits of instability.*"

Tillgänglig: <http://www.foi.se/rapport?rNo=FOI-R--4058--SE>

Hämtdatum: [2015-12-23]

Information Handling Service, 2015. Hemsida, [elektronisk]. ”*Islamic State's caliphate shrinks by 14 percent in 2015.*”, 2015-12-21.

Tillgänglig: <http://press.ihs.com/press-release/aerospace-defense-security/islamic-states-caliphate-shrinks-14-percent-2015>

Hämtdatum: [2016-01-08]

Jones, Seth G., 2013. ”Syria’s Growing Jihad”, *Survival*, vol. 55, nr. 4, s. 53-72.

Karmon, Ely, 2015. ”Islamic State and al-Qaida Competing for Hearts & Minds”, *Perspectives on Terrorism*, vol. 9, nr.2, s. 71-79.

Kiras, James D., 2011. ”Terrorism and globalization”, i Baylis, John – Steve Smith – Patricia Owens (red.), *The Globalization of World Politics. An introduction to international relations*. 5 uppl. Oxford: Oxford University Press, s. 364-381.

Lister, Charles, 2014a. *Profiling the Islamic State*. 1 uppl. Doha: Brookings Doha Center.

Lister, Charles, 2014b. PDF-dokument, [elektronisk]. ”*Islamic State senior leadership: Who’s who?*”

Tillgänglig:

http://www.brookings.edu/~media/Research/Files/Reports/2014/11/profiling-islamic-state-lister/en_whos_who.pdf?la=en

Hämtdatum: [2016-01-09]

Lister, Charles, 2015. The New York Times, Hemsida, [elektronisk]. ”*‘ISIS’ extortion and ‘taxation’ are lucrative and hard to suppress.*”, 2015-11-20.

Tillgänglig: <http://www.nytimes.com/roomfordebate/2015/11/20/draining-isis-coffers/isis-extortion-and-taxation-are-lucrative-and-hard-to-suppress>

Hämtdatum: [2016-01-09]

Lund, Aron, 2009. *al-Qaida inför tioalet – det ledarlösa kriget*. 1 uppl. Stockholm: Utrikespolitiska institutet.

Löfven, Stefan, 2015. Socialdemokraterna, Hemsida, [elektronisk]. ”*Sommartal/Stefan Löfvens sommartal, den 16 augusti 2015.*”, 2015-08-16.

Tillgänglig: <http://www.socialdemokraterna.se/Stefan-Lofven/Tal-och-artiklar/2015/Sommartal/>

Hämtdatum: [2015-12-27]

Montevideo Convention, 1933. PDF-dokument, [elektronisk]. ”*Montevideo Convention on the rights and duties of states.*”

Tillgänglig: <https://www.ilsa.org/jessup/jessup15/Montevideo%20Convention.pdf>

Hämtdatum: [2015-12-23]

- Neumann, Peter, 2009. *Old & New Terrorism*. 1 uppl. Cambridge: Polity Press.
- Nordland, Rod, 2015. The New York Times, Hemsida, [elektronisk]. "U.S. soldiers, back in Iraq, find security forces in disrepair.", 2015-04-14.
Tillgänglig: <http://www.nytimes.com/2015/04/15/world/middleeast/iraq-military-united-states-forces-camp-taji.html>
Hämtdatum: [2016-01-07]
- Obama, Barack, 2014. The White House, Hemsida, [elektronisk]. "Statement by the President on ISIL.", 2014-09-10.
Tillgänglig: <https://www.whitehouse.gov/the-press-office/2014/09/10/statement-president-isil-1>
Hämtdatum: [2016-01-10]
- Obama, Barack, 2015. The White House, Hemsida, [elektronisk]. "Remarks by the President on the Military Campaign against to Destroy ISIL.", 2015-12-14.
Tillgänglig: <https://www.whitehouse.gov/the-press-office/2015/12/14/remarks-president-military-campaign-destroy-isil>
Hämtdatum: [2015-12-27]
- Perry, Tom, 2015. Business Insider, Hemsida, [elektronisk]. "Syrian Kurds now say they control territory the size of Qatar and Kuwait combined.", 2015-08-14.
Tillgänglig: <http://www.businessinsider.com/syrian-kurds-now-say-they-now-control-territory-the-size-of-qatar-and-kuwait-combined-2015-8?IR=T>
Hämtdatum: [2016-01-07]
- Reus-Smit, Christian, 2011. "International law", i Baylis, John – Steve Smith – Patricia Owens (red.), *The Globalization of World Politics. An introduction to international relations*. 5 uppl. Oxford: Oxford University Press, s. 278-293.
- Reuter, Christoph, 2015. Spiegel Online International, Hemsida, [elektronisk]. "The terror strategist: Secret files reveal the structure of the Islamic State.", 2015-04-18.
Tillgänglig: <http://www.spiegel.de/international/world/islamic-state-files-show-structure-of-islamist-terror-group-a-1029274.html>
Hämtdatum: [2016-01-09]
- Richards, Anthony, 2015. *Conceptualizing Terrorism*. 1 uppl. Oxford: Oxford University Press.
- Schmitt, Eric, 2014. The New York Times, Hemsida, [elektronisk]. "In battle to defang ISIS, U.S. targets its psychology.", 2014-12-28.
Tillgänglig: http://www.nytimes.com/2014/12/29/us/politics/in-battle-to-defang-isis-us-targets-its-psychology-.html?_r=0
Hämtdatum: [2016-01-10]

Sciutto, Jim – Jamie Crawford – Chelsea J. Carter, 2014. CNN – Cable News Network, Hemsida, [elektronisk]. “*ISIS can ‘muster’ between 20,000 and 31,500 fighters, CIA says.*”, 2014-09-12.

Tillgänglig: <http://edition.cnn.com/2014/09/11/world/meast/isis-syria-iraq/>

Hämtdatum: [2016-01-06]

Smith-Spark, Laura – Noisette Martel, 2015. CNN – Cable News Network, Hemsida, [elektronisk]. “*U.S. official: 10,000-plus ISIS fighters killed in 9-month campaign.*”, 2015-06-04.

Tillgänglig: <http://edition.cnn.com/2015/06/03/middleeast/isis-conflict/>

Hämtdatum: [2016-01-06]

Stanford University, 2015a. Hemsida, [elektronisk]. ”*Mapping Militant Organizations/The Islamic State.*”, 2015-05-15.

Tillgänglig: <http://web.stanford.edu/group/mappingmilitants/cgi-bin/groups/view/1>

Hämtdatum: [2016-01-07]

Stanford University, 2015b. Hemsida, [elektronisk]. ”*Mapping Militant Organizations/Al Qaida.*”, 2015-08-18.

Tillgänglig: <https://web.stanford.edu/group/mappingmilitants/cgi-bin/groups/view/21>

Hämtdatum: [2016-01-05]

Swanson, Ana, 2015. The Washington Post, Hemsida, [elektronisk]. “*How the Islamic State makes its money.*”, 2015-11-18.

Tillgänglig: <https://www.washingtonpost.com/news/wonk/wp/2015/11/18/how-isis-makes-its-money/>

Hämtdatum: [2016-01-07]

UNHCR, 2015a. The United Nations Refugee Center, Hemsida, [elektronisk]. *UNHCR country operations profile – Iraq.*

Tillgänglig: <http://www.unhcr.org/pages/49e486426.html>

Hämtdatum: [2016-01-09]

UNHCR, 2015b. The United Nations Refugee Center, Hemsida, [elektronisk]. *UNHCR country operations profile - Syrian Arab Republic.*

Tillgänglig: <http://www.unhcr.org/pages/49e486a76.html>

Hämtdatum: [2016-01-09]

UN News Center, 2015. United Nations News Center, Hemsida, [elektronisk]. “*In ISIL-controlled territory, 8 million civilians living in ‘state of fear’.*”, 2015-07-31.

Tillgänglig:

http://www.un.org/apps/news/story.asp?NewsID=51542#.VpCQ_hrhA5h

Hämtdatum: [2016-01-09]

Weaver, Matthew – Julian Borger, 2015. The Guardian, Hemsida, [elektronisk].
“*Syria airstrikes: everything you need to know.*”, 2015-12-01..
Tillgänglig: <http://www.theguardian.com/politics/2015/dec/01/syria-airstrikes-everything-you-need-to-know>
Hämtdatum: [2016-01-07]

Wood, Graeme, 2015. “What ISIS Really Wants”, *The Atlantic*, vol. 315, nr. 2, s. 78-94.

Wojciechowski, Sebastian, 2013. *The Hybridity of Terrorism*. 1 uppl. Berlin: Logos Verlag.

Yourish, Karen – Derek Watkins – Tom Giratikanon, 2015. The New York Times, Hemsida, [elektronisk]. “*Recent attacks demonstrate the Islamic State’s ability to both inspire and coordinate terror.*”, 2015-12-07.
Tillgänglig:
<http://www.nytimes.com/interactive/2015/06/17/world/middleeast/map-isis-attacks-around-the-world.html>
Hämtdatum: [2016-01-07]

Yourish, Karen – Derek Watkins – Tom Giratikanon, 2016. The New York Times, Hemsida, [elektronisk]. “*Recent attacks demonstrate Islamic State’s ability to both inspire and coordinate terror.*”, 2016-01-08.
Tillgänglig:
<http://www.nytimes.com/interactive/2015/06/17/world/middleeast/map-isis-attacks-around-the-world.html>
Hämtdatum: [2016-01-08]

Ödlund, Anna, 2006. PDF-dokument, [elektronisk]. *Sönderfallande stater*.
Tillgänglig: <http://www.foi.se/rapport?rNo=FOI-R--2121--SE>.
Hämtdatum: [2015-12-23]

Öjendal, Joakim – Peter Johansson, 2012. ”Fredsbyggande och försoning”, i Aggestam, Karin – Kristin Höglund (red.), *Om Krig och Fred. En introduktion till freds- och konfliktstudier*. 1 uppl. Lund: Studentlitteratur, s. 227-240.